

סיכום גזרתי בקפ"ן דין גמ"י 1997-1998

גולן רמי, אופנבך רבקה, מדואל עמי – מו"פ ערבה
לוי דוד – מחלקה לירקות, מנהל המחקר החקלאי

111

הפפיו הינו צמח ממשפחת הסולניים בעל פירות יחודיים בצורתם צבעם וטעמם. בעולם נמכר הפפיו בכמויות קטנות לשם גוון ויפוי של הפינות הטרוניות בחנויות הפירות והירקות ולשם צריכה ביתית בכמויות קטנות. בתצפיות הזנים שערכנו בשנים האחרונות הושם דגש על מציאת זנים בעלי טעם טוב, ארומה, ובעלי פסים, אשר יהיו אטרקטיביים לשוק ויאפשרו חדירה לשוק הפפיו העולמי.

בעונת 1995-1996 ניסינו לגדל את הזן G אשר נראה לנו טעים יחסית לזנים האחרים בהיקף חצי מסחרי של 0.6 דונם. ניסינו לשווקו וללמוד לפי תגובות הקונים והמגדל על הזן, הבעיות שבשווק הפפיו, על הדרישות מהפפיו, ואופן מכירתו. במקביל המשכנו להריץ בתחנת הנסיונות בעין תמר תצפית זנים מסודרת של זני פפיו. בשווק נתקלנו בכמה בעיות: דרישה כמעט אולטימטיבית לזנים מרובי פסים, דרישה לפרי בגדלים 10-14 (180-240 גר'), ודרישה לאריזה אטרקטיבית. האריזה בטבעות פלציב אשר עטפו את הפרי פתרה את בעיות פצעי הלחץ שהפרי רגיש אליהם. בבדיקות האיכות נראה גם כי לפרי חיי מדף של למעלה משבועיים. למדנו שנוכחות פסים תלויה בעומד השתילה, בדילול עלים וענפים ואולי גם בממשק והזנה.

הגדרנו שתי בעיות עקרוניות אשר בהן, נראה לנו, תלוי המשך קידום המוצר. האחת טעם הפפיו עדיין לא מספק, והשניה מועד הקטיף היה בחודשים אפריל מאי שאינם נוחים ליצוא מישראל מחד ולחדירה לשוק הפירות מאידך. לכן מטרת התצפית בעונה זו היתה מציאת זנים בכירים וטעימים יותר מזן G ומציאת אגרוטכניקות גידול מתאימות.

אולטימטיביות

הפפיו גודל ב- 3 מבנים. מנהרת רשת, מנהרת פלסטיק וחממת פלסטיק. נשתלו 10 זנים חדשים זן הביקורת G.

השתילה בשבוע הראשון של אוקטובר. עומד השתילה 2,500 צמחים לדונם. תחילת קטיף במנהרת הרשת אמצע דצמבר. בחממה בסוף דצמבר ובמנהרת פלסטיק בסוף ינואר.

השהייה - הפרי השהה 14 יום ב- 12 מ.צ. ושלושה ימים נוספים ב- 20 מ.צ. סה"כ 17 יום. בדיקות הטעימה ובדיקות האיכות נערכו לאחר ההשהיה.

טעימה - בדיקות הטעימה נערכו על סולם הדוני כאשר בכל טעימה משתתפים 20 משתתפים כאשר לפני כל אחד מהם מובאות 2 סדרות של 3 דגימות פרי כל אחת.

29101 איכו

מוצקות - אחוז פרי מוצק (מעל 50), גמיש (50-40), רך (מתחת ל-40) לפי תחושה ידנית בהתאמה לדורומטר (המספרים בסוגריים) טיפוס H01.

רקובים - אחוז פרי רקוב.

רעננות שדרה : 1 - גרוע, 2 - בינוני, 3 - טובה.

נפלים - מס' הפירות שנפלו מן האשכול.

סידוקים - מס' הפירות הסדוקים לאחר הסימולציה.

חריגי צבע - אחוז הפירות בעלי צבע לא מתאים.

חסרי פסים - אחוז הפרי החסר פסים סגולים.

בדיקות כימיות :

מכל דגימה נלקחו פירות לבדיקות כימיות..

הכנת המיצוי - הפרי הוקפא והופשר. הפרי המופשר נטחן עם מים ביחס 1:2 חומר:מים. ההומוגנט סורכז וסונן.

גלוקוז - הגלוקוז נבדק כאינדיקטור לטעם. הבדיקה נעשתה באמצעות מכשיר ELIT מתוצרת BAYER (1).

TSS - באמצעות רפרקטומטר דיגיטלי מסוג Atago Pr-100 .

EC - (מוליכות חשמלית) TH-250 מתוצרת אל-חמה.

TA Titratable Acidity - טיטור באמצעות 0.1N NaOH

איכו והקנו

1. אותרו שני זנים בכירים אשר תחילת הקטיף בסוף דצמבר :
 - א. זן מס' 1 לקטיף פרי בודד.
 - ב. זן מס' 3 לקטיף פרי באשכולות.
2. טעמם של הזנים הללו טוב. זן 1 טעמו עדיף על זה של זן 3.
3. מומלץ לגדל בחממה. במינהרת רשת היתה הקדמה בניבה אולם הרבה פרי סדוק. במנהרת הפלסטיק היה עיקוב בגידול.
4. מועד שתילה מומלץ תחילת ספטמבר.
5. מרחק שתילה מומלץ כל 30 סמ' עיצוב לשני ענפים.

איכו

טבלה 1: מועדי תחילת הקטיף בזנים השונים :

זן	מנהרת רשת	מנהרת פלסטיק	חממה
G	אמצע מרס	אמצע מרס	אמצע מרס
1	אמצע דצמבר	אמצע ינואר	סוף דצמבר
2	סוף דצמבר	אמצע ינואר	סוף דצמבר
3	אמצע דצמבר	אמצע מרס	סוף דצמבר
4	אמצע ינואר	אמצע ינואר	אמצע ינואר
5	אמצע ינואר	אמצע ינואר	אמצע ינואר
6	אמצע ינואר	אמצע ינואר	אמצע ינואר
7	אמצע מרס	אמצע מרס	אמצע מרס
8	אמצע מרס	אמצע מרס	אמצע מרס

טבלה 1: תוצאות מבחן טעימה שנערך ב- 16/2/98.

זן	בית גידול	טעם כללי	חומציות	ארומה	מתיקות
1	בית רשת	5.5	3.5	4.9	5.2
1	חממה	3.7	3.4	3.9	3.8
3	בית רשת	5.0	3.5	5.0	4.7
3	חממה	3.4	3.4	3.7	3.3

טבלה 2: פפינו עין תמר 15/1/98. תוצאות בדיקות כימיות.

זן	מבנה	EC Ds/m	Ph	TSS %	TA Meq/gfw	Glucose Mg/gfw
1	בית רשת	5.0	4.4	9.2	0.033	7.2
1	חממה	4.6	4.4	8.1	0.024	7.4
3	בית רשת	3.2	4.1	4.2	0.028	0.0

טבלה 3: פפינו עין תמר 16/2/98. תוצאות בדיקות כימיות.

זן	מבנה	EC ds/m	Ph	TSS %	TA meq/gfw	Glucose mg/gfw
1	בית רשת	4.0	4.8	7.8	0.018	9.0
1	חממה	4.2	4.9	7.5	0.016	13.1
3	בית רשת	4.3	4.8	8.6	0.019	15.5
3	חממה	4.5	4.9	8.1	0.018	13.2

טבלה 4: השתנות ערכי TSS בזני הפפינו השונים במהלך העונה.

מבנה	זן	15/1	2/2	16/2	5/3
בית רשת	1	8.1	10.1	7.8	9.8
חממה	1	9.2	6	7.5	10.1
חממה	3		8.1	8.1	8.6
בית רשת	3	4.2	8.6	8.6	9.7

טבלה 5: בדיקות איכות בפנינו. עין תמר 1998. הבדיקות לאחר השהיה של 14 יום
 ב- 12 מ.צ. ושלושה ימים ב- 20 מ.צ.

חריגי צבע %	בעלי סידוק %	חסרי פסים %	רקובים %	מוצקים %	נפלים %	רעננות שדרה (1-3)	זן	בית גידול
8	56	0	9	16			1	בית רשת
13	8	0	8	3			1	חממה
8	0	2	1	73	0.1	1.4	3	בית רשת
2	1	2	2	56	0.0	1.5	3	חממה